

HOOFDSTUK 1

Algemene beschouwingen

Voor u ligt de begroting 2010 van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. In de vergadering van het Algemene Bestuur van dit samenwerkingsorgaan van 24 juni 2009 wordt deze begroting ter vaststelling aangeboden.

Belangrijke thema's waar de regio Holland Rijnland voor staat in 2010 zijn:

- In 2010 wordt de slag gemaakt van visievorming naar realisatie van projecten. Hiervoor is een reële programmering van projecten nodig zodat deze ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. In 2009 wordt de besluitvorming rond de Regionale Structuurvisie, de Openbaar Vervoervisie, de Bedrijventerreinenstrategie en de Integrale Structuurvisie Greenport afgerond. Dit betekent dat de beleidsvorming op de belangrijkste terreinen van de fysieke sector in 2009 is afgerond. Hierna wordt begonnen met de programmering van projecten. Dit betekent allereerst dat er wordt gekeken welke projecten logischerwijs voortkomen uit de beleidsvisies. Daarna wordt per project aangegeven welke partij verantwoordelijk is voor de uitvoering, wanneer de uitvoering ter hand wordt genomen en welke middelen hiervoor nodig zijn en welke partijen bijdragen. Hierover worden begin 2010 bestuurlijke afspraken gemaakt zodat partijen met de uitvoering kunnen beginnen.
- Specifiek worden nadere afspraken gemaakt voor projecten uit het Regionaal Investeringsfonds:
 - De Rijnlandroute,
 - De RijnGouwelijk West,
 - De Noordelijke Ontsluiting Greenport,
 - Het Groenfonds en
 - De Greenport Duin- en Bollenstreek.Naar verwachting zullen voor deze projecten in 2010 contracten getekend worden tussen partijen die bijdragen aan deze projecten. De bijdrage van Holland Rijnland uit het Investeringsfonds wordt in die contracten vastgelegd waarna de realisatie ter hand kan worden genomen.
- De basis voor Holland Rijnland wordt gevormd door het Programma van Afspraken 2002 en de Regionale Sociale Agenda. In 2009 zullen deze worden doorontwikkeld in een separaat op te stellen plan "2010 – 2014: Van beleid naar realisatie".
- Een definitief besluit over de uitbreiding van het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) naar de rest van de regio en eerste stappen van realisatie hiervan.
- De ontwikkeling van de eventuele aansluiting van de gemeenten uit het Rijnstreekberaad
- De eventuele gevolgen van de kredietcrisis
- De gemeenteraadsverkiezingen en daarna de verkiezing van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur
- De uitwerking van de conclusies van de werkgroep Boeien en Binden

Voor een overzicht van alle projecten wordt verwezen naar de verschillende (deel-) programma's in deze begroting.

De begroting 2010

Vaststelling

Volgens wettelijk voorschrift moet de begroting van een gemeenschappelijke regeling, uiterlijk 15 juli in het voorafgaande jaar ter goedkeuring aan de provincie worden aangeboden. Verder bepaalt de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland dat de begroting minimaal acht weken voor aanbidding aan het Algemeen Bestuur, aan de deelnemende gemeenten moet worden voorgelegd. Dit houdt in dat de ontwerp begroting 2010 medio april 2009 gereed moet zijn.

SMART

Bij het opstellen van deze begroting is rekening gehouden met het SMART-principe. Dat betekent dat de zogeheten drie W-vragen moeten worden beantwoord: Wat willen we bereiken, Wat gaan we ervoor doen en Wat gaat het kosten. Het principe houdt ook in dat niet op de input of het proces (inspanning) wordt gestuurd maar op de output (resultaat). Deze resultaten zijn Specifiek, Meetbaar, Acceptabel Realistisch en Tijdgebonden (SMART).

Binnen de organisatie vraagt dit om een omslag; een andere werkwijze van bestuur en organisatie. Dat is een proces dat geleidelijk wordt geïmplementeerd. Met een ambtelijke werkgroep, bestaande uit deskundigen uit een aantal van de deelnemende gemeenten, is vervolgens een aanvang gemaakt met de invulling van de verschillende (deel-)programma's.

Voor een aantal SMART-gegevens moeten de cijfers nog worden verzameld. Ook zijn de juiste outcome (effecten) en output (prestaties) en de meetgegevens hierbij nog niet altijd bepaald.

Gemeente Kaag en Braassem in begroting 2010

Met ingang van 1 januari 2009 zijn de gemeenten Jacobswoude en Alkemade gefuseerd tot de gemeente Kaag en Braassem. In het voorjaar van 2009 besluit deze gemeente of het bij het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland wil blijven. In periode totdat dat besluit is genomen wordt alleen de oorspronkelijke gemeente Alkemade in de begroting 2010 opgenomen. Zo wordt in deze begroting rekening gehouden met het aantal inwoners van de voormalige gemeente Alkemade en niet met het totaal aantal inwoners van de gemeente Kaag & Braassem.

Na besluitvorming van Kaag en Braassem over deelname in het samenwerkingsorgaan worden de financiële gevolgen daarvan in beeld gebracht.

Uitgangspunten

Het Algemeen bestuur heeft op 25 maart 2009 de Kadernota Begroting 2010 vastgesteld. Op basis van deze nota is de begroting opgesteld. Conform deze Kadernota is in deze begroting rekening gehouden met een loonkostenstijging van 3%. In het portefeuillehoudersoverleg Bestuur & Middelen is echter geadviseerd om de salarisstijging op 0% te zetten. Voor de aangekondigde verhoging van de pensioenpremie in 2009 en 2010 wordt 1% loonkostenstijging opgenomen.

De gevolgen van de CAO gemeenteamttenaren 2007-2009 zijn in deze begroting verwerkt. In 2009 vinden er opnieuw Cao-onderhandelingen plaats. De gevolgen van het nog te sluiten akkoord per 1 juni 2009 zijn nu nog niet bekend. Bij afwijkingen van de raming worden de gevolgen door middel van een begrotingswijziging in de begroting 2010 opgenomen.

Voor de berekening van de interne rentepercentages over de reserves en investeringen is, conform de Kadernota, uitgegaan van 5,0 %.

0-lijn

Gelet op de ontstane economische situatie hebben wij gemeend de uitgaven niet substantieel te laten stijgen. Er is zoveel mogelijk de nullijn gehandhaafd, ervan uitgaande dat ook de gemeenten op een nulgroei blijven.

De opgenomen ramingen zijn binnen het gestelde van de kadernota gebleven. Voor enkele posten is dit echter niet het geval:

- Over het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) heeft de provincie in 2006 aangegeven deze subsidie tot en met 2010 af te bouwen en alleen het OV-deel van het CVV nog te subsidiëren. In de Stuurgroepvergadering van 9 mei 2007 is besloten dat de zes deelnemende gemeenten uit de Leidse Regio de gemeentelijke bijdrage verhogen, analoog aan de daling van

de provinciale subsidie. Voor de begroting 2010 betekent dit een stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 232.830,--.

- Van de provincie Zuid-Holland wordt een bijdrage in de uitvoeringskosten CVV ontvangen van € 45.000.
- Met ingang van 2010 worden de kosten van Milieubeleid via de Milieudienst West-Holland met de gemeenten afgerekend. Binnen de begroting was dit een plustaaak voor vijf gemeenten uit de Duin- en Bollenstreek. De begroting 2010 is € 241.190 lager. De kosten van beleidsadviesing worden aan alle twaalf gemeenten doorberekend.
- De gemeenten Kaag & Braassem (per 1 januari 2009) en Noordwijkerhout (per 1 augustus 2009) zijn toegetreden tot het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Dit heeft geleid tot uitbreiding van de formatie. De kosten van deze uitbreiding komen ten laste van de twee gemeenten.
- Met ingang van 2009 wordt deelgenomen aan het Regionaal Platform Arbeidsmarkt. De kosten hiervan worden geraamd op € 40.000. In 2009 zijn deze binnen de begroting gevonden. Voor 2010 wordt de begroting verhoogd met € 20.000. De overige kosten komen ten laste van de post Arbeidsmarktbeleid. Tijdig voor de behandeling van de begroting 2011 dienen de resultaten geëvalueerd te worden. Pas dan zal over een structurele bijdrage worden besloten.
- Met de provincie Zuid-Holland is een nieuw convenant gesloten over de gelden Regionale Agenda Samenleving (RAS-gelden) voor de periode 2009 – 2012. Vanuit deze gelden is dekking voor de uitvoeringskosten opgenomen voor een bedrag van € 75.000 (voorheen € 30.000).
- Bij de opstelling van de jaarrekeningen is gebleken dat de materiële kosten voor de urgentieverlening (presentiegelden commissie, keuringskosten) structureel te laag zijn geraamd. De begroting wordt verhoogd met € 24.150.

Analyse 2010 ten opzichte van 2009.

Totaal bijdragen gemeenten 2009	€ 6.301.370	
Begrotingswijziging jongerenloket	€ <u>119.000</u>	
Totaal begroting 2009-03-23		€ 6.420.370
Mutaties 2010 t.o.v. 2009		
Milieubeleid (wordt via Milieudienst verrekend)	-€ 241.190	
Extra dekking vanuit de RAS-gelden	-€ 45.000	
Bijdrage provincie Zuid-Holland in uitvoeringskosten CVV	-€ 45.000	
Eenmalige gelden RBL 2009	-€ 238.000	
Bijdrage Leidse Regio in kosten CVV	+€ 232.830	
Uitbreiding RBL door toetreding Kaag & Braassem en Noordwijkerhout	+€ 116.700	
Regionaal Platform Arbeidsmarkt	+€ 20.000	
Kosten urgentieverlening	+€ 24.000	
Loonkostenstijging 1%	+€ 44.670	
Overige kleine aanpassingen	+€ <u>23.360</u>	
Totaal bijdragen gemeenten 2010		€ <u>6.312.740</u>

De begroting 2010 in cijfers

Concreet betekent dit per gemeente voor de inwonerbijdrage:

	Inwonerbijdrage 2009	Begrotingswijziging 2009	Totaal 2009	Inwonerbijdrage 2010	Vershil
Kaag en Braassem	206.450	6.355	212.805	300.170	87.365
Hillegom	324.460	8.881	333.341	288.120	-45.221
Katwijk	969.130	26.633	995.763	850.580	-145.183
Leiden	1.934.160		1.934.160	2.001.580	67.420
Leiderdorp	461.300	11.408	472.708	485.980	13.272
Lisse	358.040	9.611	367.651	317.450	-50.201
Noordwijk	392.680	10.812	403.492	352.950	-50.542
Noordwijkerhout	191.730	6.690	198.420	211.420	13.000
Oegstgeest	394.170	9.646	403.816	416.590	12.774
Teylingen	523.410	15.330	538.740	517.160	-21.580
Voorschoten	398.490	9.962	408.452	419.480	11.028
Zoeterwoude	147.350	3.672	151.022	151.260	238
Totaal	6.301.370	119.000	6.420.370	6.312.740	-107.630

Dit leidt tot de volgende cijfers:

	2009	2010
• Basispakket	€ 5.497.480	€ 5.460.430
• pluspakket SDB	277.720	6.610
• pluspakket SLR	645.170	845.700
Totaal budget	€ 6.420.370	€ 6.312.740

In inwonersbijdrage:

	Duin- en Bollenstreek		Leidse Regio	
	2009	2010	2009	2010
Basispakket	13,77	13,93	13,77	13,93
Pluspakket	1,31	0,03	3,60	4,69
Totalen	15,08	13,96	17,37	18,62

Opmerking: het betreft hier gemiddelde bedragen per inwoner. Per individuele gemeente wijkt het bedrag af. Oorzaak is het verschil in deelname aan taken en bij onderdelen een andere verdelings-systeematiek dan een bedrag per inwoner.

Voor de volledigheid wordt bij deze cijfers opgemerkt dat een bedrag van ruim € 9 ton, hetgeen neerkomt op een gemiddeld bedrag van € 2,25 per inwoner, door de deelnemende gemeenten kan worden gedeclareerd bij het btw-compensatiefonds.

Bij de staat bijdragen gemeenten in hoofdstuk 6 is een bijlage gevoegd met daarop een uitsplitsing van reguliere taken, plustaken en RBL.

Bijdrage aan het Regionaal Investeringsfonds

Regionale bijdrage per gemeente		
Gemeenten	Bijdrage totaal	Bijdrage per jaar
Kaag & Braassem	5.532.974	368.865
Hillegom	6.451.900	430.127
Katwijk	26.465.062	1.764.337
Leiden	46.149.773	3.076.652
Leiderdorp	8.565.333	571.022
Lisse	6.143.504	409.567
Noordwijk	8.780.227	585.348
Noordwijkerhout	5.679.877	378.658
Oegstgeest	6.013.198	400.880
Teylingen	10.978.572	731.905
Voorschoten	8.586.303	572.420
Zoeterwoude *)	2.468.255	164.550
Totaal *)	141.814.978	9.454.332
Inzet rentebaten	685.022	45.668
TOTAAL	142.500.000	9.500.000

*) Na een berekeningsfout is de bijdrage van Zoeterwoude naar beneden bijgesteld waardoor het totaal niet meer uitkomt op € 142,5 mln. Wordt gecorrigeerd door de rentebaten.

Meerjarenbegroting

Ook voor de langere termijn is het de bedoeling om de doelstellingen SMART weer te geven. Voor de volgende bestuursperiode wordt ook een vierjarenprogramma opgesteld. Voor de meerjarenbegroting - dat onder hoofdstuk 5 is opgenomen - is uitgegaan van de doorrekening van de begroting 2010 naar de jaren 2011 tot en met 2013. Conform de Uitgangspunten is rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van 1,75% voor lonen en 1,25% voor prijzen. Ook zijn de op dit moment bekende ontwikkelingen meegenomen, zoals de onderdelen: CVV, Natuur en Landschap, Regionaal Bureau Leerplicht en Deelprogramma Bestuur.

Meerwaarde samenwerkingsorgaan Holland Rijnland

Samen geven de twaalf deelnemende gemeenten invulling aan de ruimtelijk economische en sociale ontwikkeling van het gebied waarvan zij deel uitmaken. De wens van de gemeenten in Holland Rijnland tot behoud van de kwaliteiten van het gebied (het landschap en het open karakter, kleinschaligheid, woonklimaat, etc.) staat daarbij centraal.

Vanuit deze wens werkt Holland Rijnland onder meer aan het versterken van de regionaal economische positie van het kenniscluster en toerisme, betere oost-west-verbindingen, openbaar vervoer, het creëren van hoogwaardige woon- en werklocaties en een goede sociaal-culturele samenhang. Door gezamenlijk optreden van de gemeenten in Holland Rijnland wordt deze regio krachtig op de Rijks-, Randstedelijke en Provinciale agenda gezet. Daarmee worden de ambities van het Programma van Afspraken (zie hieronder) uitgevoerd en waar gemaakt.

Afspraak 1: de strategiekaart voor de groenblauwe onderlaag

Afspraak 2: Kansen en uitdagingen voor samenwerking

Afspraak 3: inpassing en financiering RijnGouwelijk

- Afspraak 4: oost-west verbindingen A4 A44
- Afspraak 5: verbinding N206 N205 bij Hillegom
- Afspraak 6: onderzoek naar mogelijkheden tot afstemming beleid voor wonen
- Afspraak 7: verkenning en programmering van woonbehoefte en herstructurering
- Afspraak 8: oplossen bouwlocatieproblematiek tot 2010
- Afspraak 9: revitalisatie van bestaande en ontwikkeling van nieuwe bedrijfsterreinen
- Afspraak 10: ontwikkelingsmogelijkheden Toerisme en Recreatie
- Afspraak 11: verkenning van ontwikkelingsmogelijkheden bollencomplex
- Afspraak 12: behoud, concentratie en verplaatsing gespecialiseerde glastuinbouw
- Afspraak 13: randvoorwaarden voor de ontwikkeling Vliegveld Valkenburg als woon- en werklocatie
- Afspraak 14: ontwikkelingsmogelijkheden Randzone Groene Hart

Het samenwerkingsorgaan heeft als primaire doelstelling het Programma van Afspraken (november 2002) te realiseren. Hierin zijn afspraken gemaakt over wonen, werken, verkeer en vervoer en natuur en landschap.

Op dit moment zijn deze afspraken in meer of mindere mate uitgewerkt in verschillende uitvoeringsprogramma's. Deze programma's vormen een solide basis voor onderhandelingen het Rijk, de Provincie en diverse organisaties over bijvoorbeeld de regionale ruimtelijke ontwikkelingsvisie of het maken van financiële afspraken zoals in het kader van het Regionaal Investeringsfonds.

Aanvullend op het Programma van Afspraken is in december 2004 de Regionaal Sociale Agenda vastgesteld. De gemeenten hebben daarmee uitgesproken in gezamenlijkheid uitvoering te geven aan de zeven hierin verwoorde afspraken.

Samenwerking leidt niet automatisch tot meer bestuurlijke invloed. De werkelijke meerwaarde van de samenwerking wordt bereikt als gemeenten er in slagen om een gezamenlijke visie op de toekomst van de regio te ontwikkelen en daarbij knopen door te hakken over lastige bestuurlijke dilemma's. Samenwerking veronderstelt een zekere bereidheid bij de deelnemende gemeenten om de lokale belangen te plaatsen in het bredere perspectief van de toekomstige regionale ontwikkeling. Een effectieve samenwerking wordt ondersteund door een slagvaardige regio organisatie. Een organisatie die, professionele ondersteuning verleent bij de besluitvorming en uitvoering geeft aan genomen beslissingen en projecten. Een blijvende inzet van de gemeenten bij de uitvoering van de projecten en activiteiten is daarbij een voorwaarde voor het doen slagen van de regionale agenda.

Samenvattend

De samenwerking van de twaalf Holland Rijnland-gemeenten heeft een meerwaarde dat wordt gekenmerkt door:

- een integrale benadering van wonen, werken, verkeer & vervoer, natuur- & landschap en de sociale agenda;
- strategische sturing en regie, in spanningsveld stad & rand;
- het bieden van een permanent onderhandelingsplatform *van* en *voor* gemeenten;
- het gezamenlijk anticiperen op kansen;
- het optimaal benutten van instrumenten en middelen;
- effectiviteit en efficiency;
- een uitvoering- en resultaatgerichte werkwijze;
- het leveren van service aan gemeenten;
- de blijvende inzet van de gemeenten bij de uitvoering van regionale taken en projecten.

Taken van de Regio

Door de regio zijn de volgende taken te onderscheiden.

0. Bedrijfsvoering

Zaken die behoren tot de normale bedrijfsvoering ter ondersteuning van de uitvoering van het takenpakket

1. Regionaal richtinggevend.

Uitvoering Programma van Afspraken november 2002

Dit zijn taken als regionale woonruimteverdeling, bouwscenario en voortijdig schoolverlaten, infrastructuur, enz.

2. Platformfunctie. Twee soorten worden onderscheiden.

- a. *uitgeklede secretariaatsfunctie*: een gemeente wil een onderwerp (over een niet-overgedragen taak) op de regionale agenda plaatsen. De rol van de regio is beperkt tot het agenderen voor het betreffende (portefeuillehouders)overleg. De regio heeft geen taak in de voorbereiding. De aanlevering van de stukken, de vraagstelling en de afhechting komt voor rekening van de initiatiefnemende gemeente(n)
- b. *inhoudelijke inbreng van de regio voor een niet overgedragen taak alsnog gewenst*. Hier-voor dient de initiatief nemende gemeente(n) een gemotiveerd verzoek in.

3. Efficiency

Als aantoonbaar is dat door gezamenlijke uitvoering een goedkoper en/of beter product wordt geleverd .

4. Externe partijen vragen de regio een rol/taak op zich te nemen.

Voor de punten 2B, 3 en 4 geldt, dat de taak alleen wordt opgepakt als de meerwaarde is aangetoond, de inzet van regio en gemeenten goed is gedefinieerd en nadat het algemeen bestuur hier-toe heeft besloten.

